

ZDRAVSTVENI ODGOJ

Modul: Spolna/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje

PREPORUČENA LITERATURA

1. Abramson, P. i Pinkerton, S. (1998): *O užitku: razmišljanja o naravi ljudske spolnosti*. Zagreb: Jesenski i Turk.
2. Bastašić, Z. (1995): *Pubertet i adolescencija*. Zagreb: Školska knjiga.
3. Bijelić, N. i Hodžić, A. (2012): *Edukacijski program ZAJEDNO protiv homofobije i nasilja u školama*. Zagreb: Queer Zagreb.
4. Castro Espin, M. (2010): *Kako preživjeti pubertet?* Zagreb: VBZ.
5. Dobravc Poljak, J. (2000): *MEMOAIDS: mladi educiraju mlade o AIDS-u*. Zagreb: Služba za reproduktivno zdravlje Klinike za dječje bolesti.
6. Hodžić, A., Bijelić, N., i Cesar, S. (2003): *Spol i rod pod povećalom. Priručnik o identitetima, seksualnosti i procesu socijalizacije*. Zagreb: CESI.
7. Hodžić, A. i Bijelić, N. (2012): *Izveštaj istraživanja o mišljenjima i stavovima prema homoseksualnosti u srednjim školama u Zagrebu*. Zagreb: Queer Zagreb.
8. Klein, M. (2001): *Kako razgovarati o seksualnosti... s vlastitom djecom*. Zagreb: Jesenski i Turk.
9. Kuzman, M. i Zarevski, P. (2004): *Odrastanje i spolnost – reproduktivno zdravlje*. Zagreb: Makarana.
10. Mamula, M. /ur./ (2004): *Seksualno nasilje u školama*. Zagreb: Ženska soba.
11. Miklaužić, Đ. (2003): *Super je bit različit*. Zagreb: Golden Marketing, (Biblioteka Žabica).
12. Rosenberg B. M. (2006): *Nenasilna komunikacija. Nenasilno rješavanje sukoba*. Osijek: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava.
13. Sarnavka, S. (2010): *Put do vlastitog pogleda, Kako čitati, slušati, razumjeti medijske tekstove i medijsku kulturu*. Zagreb: B.a.B.e.
14. Shapiro, S. (2001): *Uvod u ljudsku seksualnost*. Zagreb: Forum za slobodu odgoja.
15. Slavens, E. (2006): *Pritisak vršnjaka – Učini nešto da ostaneš svoj*, Zagreb: Mosta
Svi različiti, svi jednaki. Obrazovni paket. (2000) Slavonski Brod: Europski dom.
16. Štulhofer, A., Ajduković, D., Božičević, I. i Kufrin, K. (2006): *HIV/AIDS i mladi – Hrvatska 2005*. Zagreb: Hrvatski Zavod za javno zdravstvo.

CITATI IZ PREPORUČENE LITERATURE

1. Hodžić, A., Bijelić, N., i Cesar, S. (2003): *Spol i rod pod povećalom. Priručnik o identitetima, seksualnosti i procesu socijalizacije*. Zagreb: CESI.
 - »Rodna odredba (spol) odnosi se na ono što doktorica kaže da jesi prilikom rođenja. U većini kultura to su M ili Ž oznake i obično su određene prisustvom (muški spol) ili nedostatkom (ženski spol) penisa.
Spol je nešto što nam je učinjeno davno prije nego smo mi imali mogućnost bilo što reći po tom pitanju«.
 - »Neki ljudi razlikuju spol i rod govoreći stvari poput: 'Moj spol je ženski, ali moj rod je muški'«.
 - »Zašto ne reći: »Ja sam muškarac s vaginom?« Zašto ne bi **dekonstruirali** i taj biološki imperativ koji označava genitalije kao muške ili ženske? Zašto prihvaćati mišljenje naučnika /ica koji bi željeli sve stvari lijepo i uredno posložiti u predvidljive dvojnosti?«
 - »**Smatramo da ne postoji razlog za podjelom ljudskih tijela na ženski i muški spol**, osim da takve podjele odgovaraju ekonomskim potrebama heteroseksualnosti, tj. da 'žena' kao pojam postoji samo da učvrsti i utvrdi dvojni i suprotni odnos prema 'muškarcu'«. (sva 4 navoda su sa 81 str.)

- »Osjećaj da smo nekog roda može isto tako imati veze i s **našim seksualnim fantazijama**, ili sa sklonošću prema nekoj ulozi. Postoji isto toliko dobrih razloga za imati ili za izabrati rodni identitet koliko postoji i ljudi«. (str. 91)
2. Hodžić, A. i Bijelić, N. (2012): *Izveštaj istraživanja o mišljenjima i stavovima prema homoseksualnosti u srednjim školama u Zagrebu*. Zagreb: Queer Zagreb.
 - »...jer **krajnje je vrijeme da »homoseksualnost« uđe u škole**. Makar i pod nemogućim uvjetima«. (str. 4)
 3. Castro Espin, M. (2010) *Kako preživjeti pubertet?* Zagreb: VBZ
 - »Važno je razumjeti da **homoseksualnost i biseksualnost** nisu bolesti **niti nemoralna ponašanja**, nego izraz različitih oblika spolnosti ljudske vrste...« (str. 81)
 - »Tijekom puberteta spolna se orijentacija počinje jasnije oblikovati. U ovom životnom razdoblju heteroseksualni, homoseksualni i biseksualni odnosi mogu biti **samo jedno od iskustava u otkrivanju** i razvoju vlastite spolne orijentacije.« (str. 82)
 4. Klein, M. (2001): *Kako razgovarati o seksualnosti... s vlastitom djecom*. Zagreb: Jesenski i Turk.
 - »Želimo li da nam djeca žive u manje seksofobičnom, netolerantnom i spolno neravnopravnom okruženju, želimo li da budu sretnija u vlastitom tijelu, slobodnija i zadovoljnija vlastitim seksualnim odlukama, vrijeme je da ih počnemo **učiti vrijednostima** koje, *barem trenutno*, nisu dominantne«. (Štulhofer, Predgovor, str. 9)
 - »Kako reagirati kada primijetimo da se naše dijete samozadovoljava? ...Smatramo kako je to što se dodiruješ odlično, ali bilo bi u redu da to činiš u svojoj sobi«. (str. 67)
 5. Abramson, P. i Pinkerton, S. (1998): *O užitku: razmišljanja o naravi ljudske spolnosti*. Zagreb: Jesenski i Turk.
 - »**Pornografija ima didaktičku svrhu**, jer povećava znanje o spolnosti te korištenje pornografije u terapeutske svrhe može smanjiti inhibicije, pružiti novo seksualno nadahnuće, ponuditi tehničku poduku i povećati komunikaciju među partnerima«. (str.215)
 - »Povrh toga, gledanje, čitanje ili slušanje pornografije, popraćeno masturbacijom ili ne, nedvojbeno jest siguran seks...« (str.215)
 - Poglavlje *Budućnost pornografije*: »Sve više i više ljudi počinje shvaćati da je **autoerotizam** posve siguran oblik seksa, a da je pornografija, za mnoge muškarce i neke žene, njegov vjerni suputnik«. »**Virtualna realnost**, tvrde njeni pobornici, uskoro će učiniti mogućom potpunu (tjelesnu) seksualnu simulaciju i stimulaciju. Samo se uključite, **otipkajte komandu i uživajte u seksu sa zvijezdom po svom izboru**«.
 - »Pornografija ima i didaktičku svrhu: ona podučava nove, spolno sazrijevajuće članove vrste (Homo sapiens) seksualnoj anatomiji i seksualnim funkcijama, a ta je vrsta represivno privatizirala genitalije i sve oblike seksualnog izražaja«. (str 88)
 - Poglavlje *High-tech seks*: »Takav **oblik digitaliziranog kompjuterskog seksa** korisniku pruža vrlo realističnu i detaljnu simulaciju 'prave stvari'«. »Suprotno trenutačno dostupnim mogućnostima samozadovoljavanja, koje naposljetku, zahtijevaju samonadražavanje na ovaj ili onaj način, spolnost 'virtualne stvarnosti' može biti raznolika, nepredvidiva i interaktivna – ukratko, može biti ona prava, **samo lišena zbrkanosti međuljudskih odnosa**. Stvaran (i siguran) seks po želji 24 sata dnevno«.
 - U navedenoj knjizi postoje i poglavlja »*Užici pornografije*« i »*Užici prostitucije*«.